



SURXONDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI (2020- yil yanvar-may oylari uchun dastlabki ma`lumot)

Tashqi iqtisodiy faoliyat, xususan mamlakatda amalga oshirilayotgan tashqi savdo siyosatining natijasi to'g'ridan-to'g'ri aholi turmush darajasiga ta'sir qiladi.

2020- yilning yanvar-may oylari natijalariga ko'ra viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 148 917,8 ming AQSh dollarini tashkil qildi va o'tgan yilning shu davriga nisbatan 58 167,4 ming AQSh dollariga kamaydi.

**TASHQI SAVDO
AYLANMASI
VA BALANSI
(yanvar-may,
ming. AQSh
dollari)**



Ma`lumot uchun: O`zbekiston Respublikasi tovarlar tashqi savdosi statistika ko`rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat Tovar nomenklaturasi (keying o`rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o`rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o`z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo`yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o`rtasida o`tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.



SURXONDARYO VILOYATI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO`LGAN DAVLATLAR (2020- yil yanvar-may, ming. AQSh dollari, ulushi, % da)

TSAning umumiy hajmidan eksport 83 653,0 ming AQSh dollariga etdi (2019- yil yanvar-mayga nisbatan 14,4 % pasayish qayd etildi), import esa 65 264,8 ming AQSh dollarini tashkil etdi (pasayish 40,3 %). Tashqi savdo aylanmasining 18 388,2 ming AQSh dollari miqdoridagi faol saldosini qayd etildi.

Top-10 davlatlar	TSA	Eksport	Import	Ulushi, % da
Xitoy Xalq Respublikasi	54 475,8	26 193,0	28 282,8	36,6
Rossiya Federatsiyasi	23 098,2	12 439,4	10 658,8	15,5
Afg`oniston	19 555,9	19 529,9	26,0	13,1
Qozog`iston	12 251,2	3 296,0	8 955,2	8,2
Pokiston	11 488,4	10 047,6	1 440,8	7,7
Turkiya	6 332,7	1 559,3	4 773,3	4,3
Tojikiston	5 573,9	3 641,9	1 932,0	3,7
Qirg`iz Respublikasi	4 446,6	3 969,2	477,4	3,0
Germaniya	2 294,2	80,4	2 213,8	1,5
Ukraina	1 521,7	346,8	1 174,9	1,0

Eksport tarkibida sezilarli o'zgarishlarga import tovarlar o'rnini bosadigan mahsulotlar ishlab chiqarishning o'sishi va sanoat ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish natijasida erishildi.

Surxondaryo viloyati dunyoning 53 dan ortiq mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshiradi. Ularning tashqi savdo aylanmasining eng katta hajmi Xitoy (36,6 %), Rossiya Federatsiyasi (15,5 %), Afg'oniston (13,1 %), Qozog'iston (8,2 %), Pokiston (7,7 %), Turkiya (4,3 %), Tojikiston (3,7 %), Qirg'iz Respublikasi (3,0 %) va Germaniya (1,5 %).

Shuningdek, qo`shni davlatlar bilan o`zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko`rish mumkin.

Xususan, so`nggi yillarda TSAda jiddiy o`zgarishlar kuzatildi, masalan, Qirg'iziston va Tojikiston kabi qo'shni davlatlar bilan. Qirg'iziston, Tojikiston va Afg'oniston-Tan bilan faol tashqi savdo balansi mavjudligini mamlakatning tashqi savdosidagi ijobiy natija deb hisoblash mumkin.

TSAning boshqa davlatlar bilan eng katta hajmi (qo'shni davlatlardan tashqari) Xitoy, Rossiya, Pokiston va Turkiyaga to'g'ri keladi.

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha 20 ta asosiy sherik mamlakat qatorida sakkizta mamlakat, xususan Afg'oniston (19503,9 ming AQSh dollari), Pokiston (8606,8 ming AQSh dollar) bilan faol tashqi savdo balansi mavjud.), Qirg'iz Respublikasi (3491,8 ming dollar), Rossiya (1780,6 ming dollar), Tojikiston (1710,0 ming dollar), Singapur (885,0 ming dollar). AQSh), Estoniya (215,0 ming AQSh dollari) va Ozarbayjon (118,5 ming AQSh dollari). Qolgan 14 mamlakat bilan tashqi savdo balansining passiv balansi saqlanib kelinmoqda.



SURXONDARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar-may, ming. AQSh dollari)

Davlatlar	2018- y.	2019- y.	2020- y.
XITOIY XALQ RESPUBLIKASI	24 121,9	68 305,2	54 475,8
Eksport	2 430,0	25 830,4	26 193,0
Import	21 691,9	42 474,9	28 282,8
Saldo	-19 261,9	-16 644,5	-2 089,8
Rossiya Federatsiyasi	23 794,9	17 390,8	23 098,2
Eksport	11 617,4	10 733,9	12 439,4
Import	12 177,5	6 656,9	10 658,8
Saldo	-560,1	4 077,0	1 780,6
Afg`oniston	24 218,8	21 340,2	19 555,9
Eksport	24 216,9	21 263,8	19 529,9
Import	1,9	76,4	26,0
Saldo	24 215,1	21 187,5	19 503,9
Qozog`iston	41 431,3	21 138,5	12 251,2
Eksport	17 373,6	12 547,3	3 296,0
Import	24 057,7	8 591,2	8 955,2
Saldo	-6 684,2	3 956,1	-5 659,2
Pokiston	19 317,7	22 450,6	11 488,4
Eksport	3 319,1	18 976,8	10 047,6
Import	15 998,6	3 473,8	1 440,8
Saldo	-12 679,4	15 503,0	8 606,8
Turkiya	20 311,5	8 444,7	6 332,7
Eksport	3 648,5	1 190,9	1 559,3
Import	16 663,0	7 253,7	4 773,3
Saldo	-13 014,5	-6 062,8	-3 214,0
Tojikiston	7 851,3	8 185,6	5 573,9
Eksport	207,0	2 756,3	3 641,9
Import	7 644,3	5 429,3	1 932,0
Saldo	-7 437,3	-2 673,0	1 710,0

SURXONDARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar-may, ming. AQSh dollari)

Davlatlar	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Qirg'iz Respublikasi	573,6	130,4	4 446,6
Eksport	152,5	30,3	3 969,2
Import	421,1	100,1	477,4
Saldo	-268,6	-69,8	3 491,8
Germaniya	12 562,4	1 045,8	2 294,2
Eksport	372,6	141,5	80,4
Import	12 189,8	904,3	2 213,8
Saldo	-11 817,2	-762,8	-2 133,4
Ukraina	7352,3	3 168,1	1 521,7
Eksport	404,4	530,8	346,8
Import	6 947,9	2 637,4	1 174,9
Saldo	-6 543,5	-2 106,6	-828,1
Belarus Respublikasi	462,5	4 318,1	981,3
Eksport	0,8	363,6	300,4
Import	461,7	3 954,5	680,9
Saldo	-461,0	-3 591,0	-380,6
Singapur	-	-	885,0
Eksport	-	-	885,0
Import	-	-	-
Saldo	-	-	885,0
Koreya Respublikasi	17 400,2	10 358,5	844,8
Eksport	355,0	-	3,0
Import	17 045,2	10 358,5	841,8
Saldo	-16 690,2	-10 358,5	-838,8
Eron	1 174,4	3 930,1	749,1
Eksport	228,8	837,6	-
Import	945,7	3 092,5	749,1
Saldo	-716,9	-2 255,0	-749,1



SURXONDARYO VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar-may, ming. AQSh dollari)

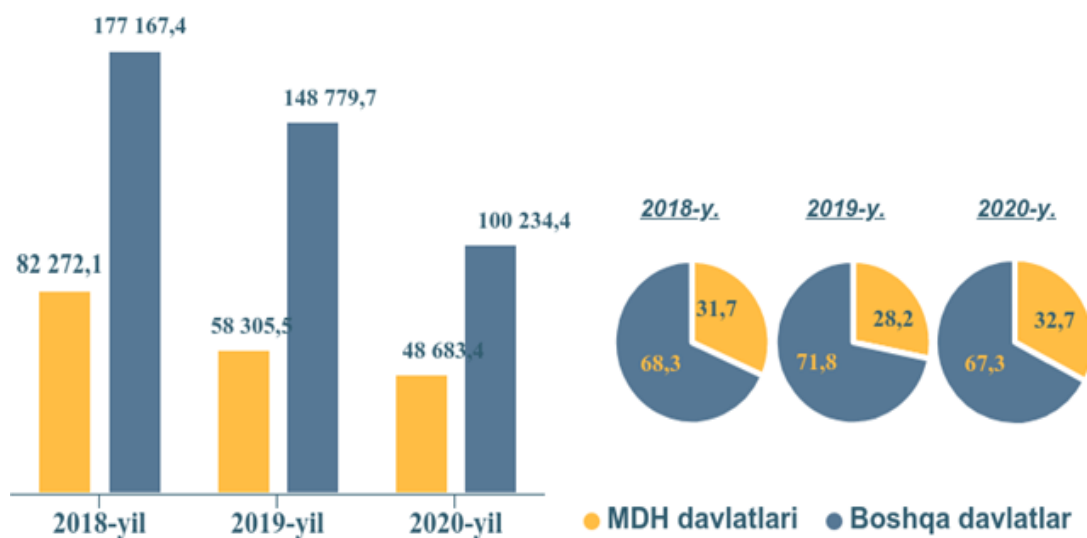
Davlatlar	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Litva	2 699,9	2 030,1	743,1
Eksport	-	122,9	15,6
Import	2 699,9	1 907,2	727,5
Saldo	-2 699,9	-1 784,3	-711,9
Hindiston	11 951,1	1 476,9	675,6
Eksport	511,9	-	174,1
Import	11 439,2	1 476,9	501,5
Saldo	-10 927,3	-1 476,9	-327,3
Italiya	1 890,7	326,6	593,9
Eksport	0,6	-	-
Import	1 890,1	326,6	593,9
Saldo	-1 889,5	-326,6	-593,9
Turkmaniston	306,7	3 930,3	514,6
Eksport	96,2	108,4	9,3
Import	210,5	3 821,9	505,2
Saldo	-114,4	-3713,5	-495,9
Ozarbajjon	350,4	31,7	276,5
Eksport	350,4	31,7	197,5
Import	-	-	79,0
Saldo	350,4	31,7	118,5
Estoniya	15,3	14,1	215,0
Eksport	-	-	215,0
Import	15,3	14,1	-
Saldo	-15,3	-14,1	215,0



SURXONDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-may, ming. AQSh dollari, ulushi, % da)

MDH mamlakatlari bilan hamkorlikni kuchaytirish va tashqi savdoni har tomonlama qo'llab-quvvatlash bo'yicha respublika hukumati tomonidan ko'rilgan chora-tadbirlar natijasida MDH mamlakatlari tashqi savdo aylanmasining ulushi

2018- yilning shu davriga nisbatan 1,0 % ga o'sdi va ularning tashqi savdodagi ulushi 2020- yil yanvar-may oylari natijalariga ko'ra 32,7 % ni tashkil etdi.



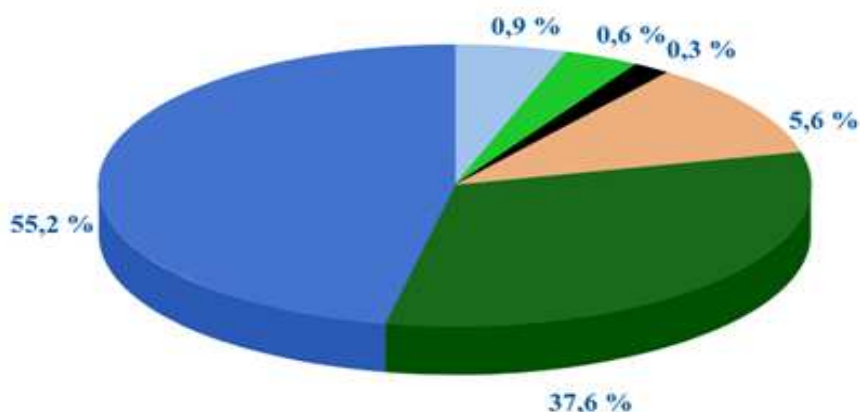
2020- yil yanvar-may oylarida boshqa davlatlarning tashqi savdo aylanmasi hajmi kamaydi (pasayish 32,6 %) dollarni tashkil etdi va tashqi savdo aylanmasining 67,3 % tashkil etdi.



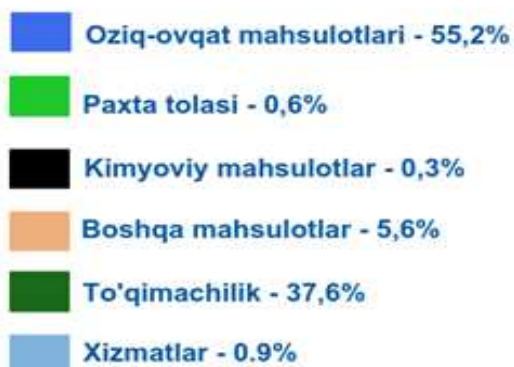
O`ZBEKISTON RESPUBLIKASINING EKSPORTI (2020-yil yanvar-may)

Joriy yilning yanvar-may oylarida eksport qiluvchi korxonalarining umumiy soni 231 tani tashkil etdi. va bu eksport hajmining 83 653,0 ming AQSh dollarini tashkil etishini ta'minladi (2019- yilning shu davriga nisbatan pasayish 14,4 %).

Eksport tarkibida 99,1 % tovarlarga to'g'ri keladi, asosan oziq-ovqat mahsulotlari (55,2 %), to'qimachilik mahsulotlari (37,6 %).



XSST
BO`YICHA
EKSPORT
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-may,
ulushi, % da)





XSST tarkibi	Ming. AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	83 653,0	24 219,9	59 433,1	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari	46 195,4	19 364,9	26 830,5	55,2	80,0	45,1
<i>shundan meva va sabzavotlar</i>	<i>38 497,0</i>	<i>16 443,9</i>	<i>22 053,1</i>	<i>46,0</i>	<i>67,9</i>	<i>37,1</i>
Paxta mahsulotlari	510,9	-	510,9	0,6	-	0,9
Kimyoviy mahsulotlar va plastmassalar	245,8	155,3	90,5	0,3	0,7	0,2
Rangli va qora metallar	13,2	9,3	3,9	-	-	-
Energiya va neft mahsulotlari	27,8	8,2	19,6	-	-	-
Mashinalar va transport uskunolari	26,0	23,2	2,8	-	0,1	-
Boshqa tovarlar	35 903,2	4 312,7	31 590,5	43,0	17,8	53,2
<i>shundan to'qimachilik mahsulotlari</i>	<i>31 420,8</i>	<i>2 683,6</i>	<i>28 737,2</i>	<i>37,6</i>	<i>11,1</i>	<i>48,4</i>
Xizmatlar	730,7	346,3	384,4	0,9	1,4	0,6

MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARGA EKSPORT TARKIBI (2020- yil yanvar-may)



Tovarlarni eksport qilish yo'nalishida farq mavjud MDH va boshqa xorijiy davlatlar o'rtasidagi xizmatlar. Shunday qilib, MDH mamlakatlariga eksportning 80,0 % to'g'ri keladi.

Birinchi navbatda, bu oziq-ovqat tovarlari, xususan, eksportning umumiy hajmidan meva-sabzavot mahsulotlari, 67,9 foizni, xizmatlar va kimyo mahsulotlari hajmi bo'yicha ikkinchi o'rinni egallaydi.

**MDH
VA BOSHQA
XORIJIY
DAVLATLARGA
TOVAR
VA XIZMATLAR
EKSPORTINING
O`SISH
SUR`ATLARI
(2020- yil
yanvar-may)**

XSST tarkibi	2019- yilning yanvar-mayiga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	85,6	89,3	84,2
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari	73,8	87,0	66,5
<i>shundan meva va sabzavotlar</i>	68,7	78,9	62,6
Paxta mahsulotlari	2,4 m.	-	-
Kimyoviy mahsulotlar va plastmassalar	14,2 m.	9,0 m.	-
Energiya va neft mahsulotlari	44,8	13,2	-
Mashinalar va transport uskunalari	24,1	-	2,6
Boshqa tovarlar	107,2	105,3	107,5
<i>shundan to'qimachilik mahsulotlari</i>	95,2	66,3	99,2
Xizmatlar	59,3	75,1	49,9



Hisobot davrida kimyo mahsulotlari, shuningdek, mashina va uskunalar MDH mamlakatlariga eksport qilindi, pasayish asosan oziq-ovqat mahsulotlari va xizmatlar eksportida qayd etildi.

Eksport qilinadigan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili 2020- yil yanvar-may oylarida boshqa mamlakatlarga yuborilgan ma'lumotlarga ko'ra, 2019- yilning yanvar-may oylariga nisbatan mashinalar va uskunalar, oziq-ovqat mahsulotlari va xizmatlar eksporti kamaygan.

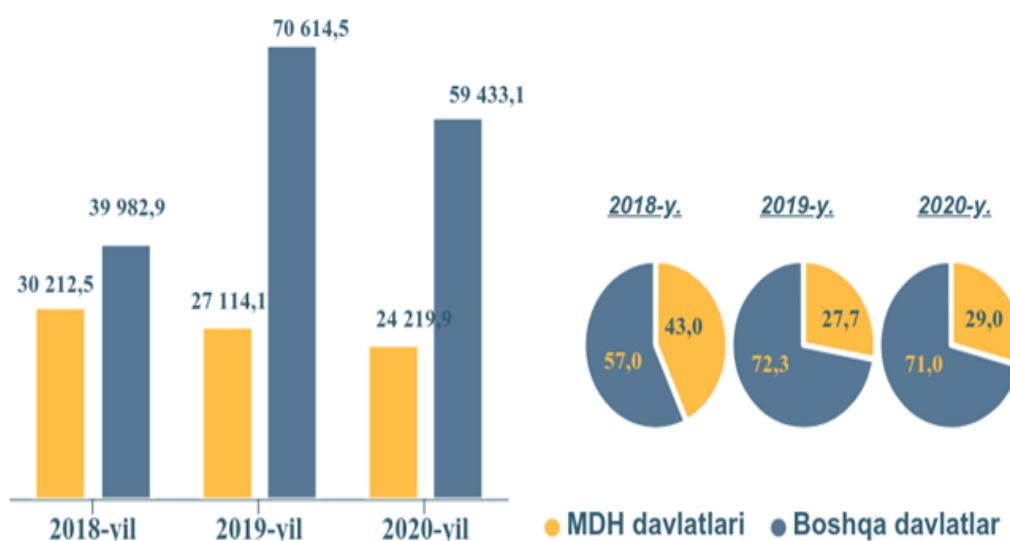
XSST tarkibi	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari	83,2	64,1	55,2
<i>shundan meva va sabzavotlar</i>	69,0	57,3	46,0
Paxta mahsulotlari	1,0	0,2	0,6
Kimyoviy mahsulotlar va plastmassalar	-	-	0,3
Energiya va neft mahsulotlari	2,3	0,1	-
Mashinalar va transport uskunolari	-	0,1	-
Boshqa tovarlar	11,7	34,2	43,0
<i>shundan to'qimachilik mahsulotlari</i>	11,5	33,6	37,6
Xizmatlar	1,8	1,3	0,9

**EKSPORT
TARKIBI
DINAMIKASI
(yanvar-may,
% da)**



**MDH
VA BOSHQA
DAVLATLARGA
TOVAR
VA XIZMATLAR
EKSPORTI
HAJMLARI
DINAMIKASI**
(yanvar-may,
ming. AQSh
dollari,
ulushi, % da)

So'nggi uch yil ichida boshqa xorijiy mamlakatlarga eksport qilish hajmi oshdi va ularning umumiy hajmidagi ulushi 57,0 % dan 71,0 % ga ko'tarildi. Mos ravishda MDH mamlakatlariga eksportning umumiy hajmidagi ulushi 43,0 % dan pasaydi. 29,0 % gacha.



2018-2019- yil yanvar-may oylariga nisbatan 2020- yil yanvar-may oylarida tashqi savdoda tovarlar va xizmatlar eksportidagi asosiy sheriklarimiz Xitoy (umumiy eksportning 31,3 %), Afg'oniston (23,3 %) kabi davlatlardir.), Rossiya Federatsiyasi (14,9 %), Pokiston (12,0 %), Qirg'iz Respublikasi (4,7 %), Tojikiston (4,4 %) va Qozog'iston (3,9 %). Ularning umumiy eksportdagi ulushi 71,2 % ga etdi.

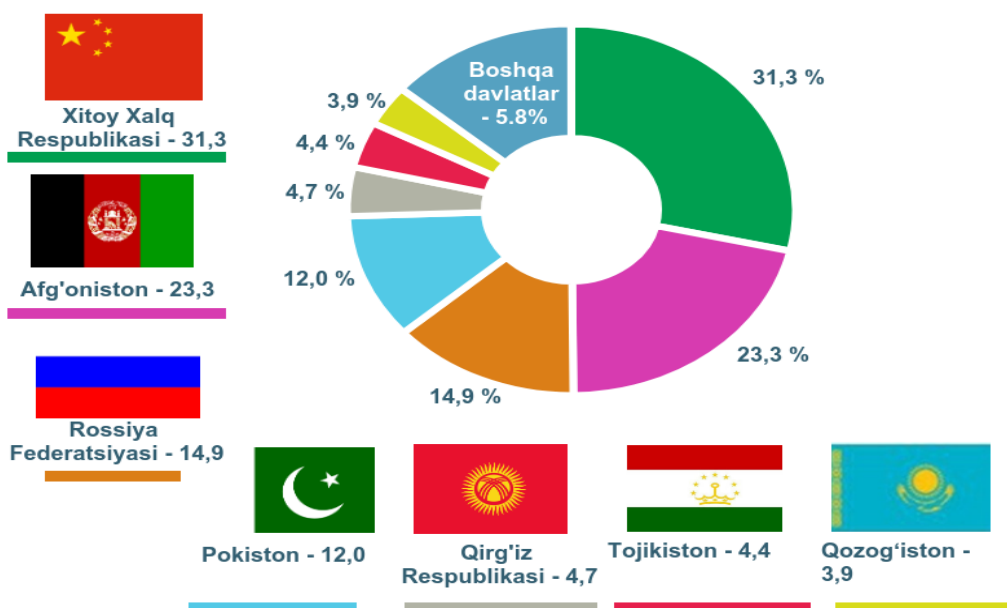
2020- yilning yanvar-may oylarida, xuddi shu davrga nisbatan, Xitoy va Afg'oniston tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha ettita



SURXONDARYO VILOYATI EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR-NING ULUSHI (2020- yil yanvar-may, % da)

yirik sherik mamlakatlari orasida etakchi o'rinni egallab turibdi. Pokiston Rossiya Federatsiyasidan uchinchi o'rinni yo'qotdi.

Hamkor mamlakatlarning tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha jug'rofiyasi 2019- yilning shu davriga nisbatan 31 tadan 24 ta davlatga qisqardi.



SURXONDARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-may)

Davlatlar	Ming.AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.
XXR	25 830,4	26 193,0	10,6m.	101,4	1	1
Afg`oniston	21 263,8	19 529,9	87,8	91,8	2	2
Россия	10 733,9	12 439,4	92,4	115,9	5	3
Pokiston	18 976,8	10 047,6	5,7m.	52,9	3	4
Qirg'iz Respublikasi	30,3	3969,2	19,9	131,1 m.	25	5
Tojikiston	2 756,3	3 641,9	13,3m.	132,1	6	6
Qozog`iston	12 547,3	3 296,0	72,2	26,3	4	7
Turkiya	1 190,9	1 559,3	32,6	130,9	7	8



SURXONDARYO VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O`SISH SUR`ATLARI (yanvar-may)

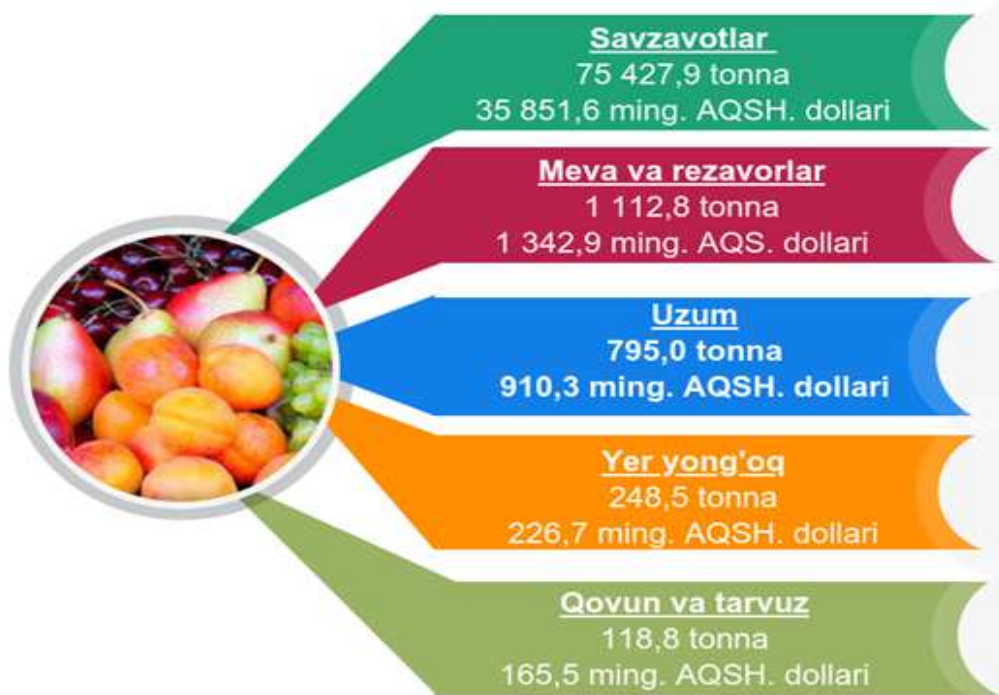
Davlatlar	Ming.AQSH dollari		O`shish sur`ati, % da		O`rni	
	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.
Singapur	-	885,0	-	-	-	9
Ukraina	530,8	346,8	131,2	65,3	10	10
Belarus Respublikasi	363,6	300,4	478,0 m.	82,6	11	11
Estoniya	-	215,0	-	-	-	12
Ozarbajjon	31,7	197,5	9,0	6,2m.	24	13
Iroq	257,9	181,3	12,5 m.	70,3	12	14
Hindiston	-	174,1	-	-	-	15

Ushbu mamlakatlarga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga asosan mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar, material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari hamda turli xil tayyor buyumlar kiradi.

Meva va sabzavotlarni eksport qilish hajmi jismoniy ko`rinishda 77 703,1 tonnadan ko`proqni tashkil etdi va qiymat jihatidan 38 497,0 ming AQSh dollaridan oshdi (2019- yilning shu davriga nisbatan pasayish darajasi 3,5 % ni tashkil etdi, 31,3 %). Shundan 75 427,9 tonna sabzavot eksport qilindi.

35 851,6 ming AQSh dollari, shuningdek, 1 342,9 ming AQSh dollari miqdoridagi 1112 tonna meva va rezavor mevalari (qiymat pasayishi darajasi 2019- yilning shu davriga nisbatan 25,2 % ni tashkil etdi va 22,6 %).

**MEVA-
SABZAVOT
MAHSULOT-
LARI
EKSPORTI
(2020- yil
yanvar-may,
ming. AQSh
dollari)**



Hukumat qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratayotgani bois yildan-yilga eksport qilinayotgan mahsulotlar sifati va hajmi oshmoqda. 2020- yil yanvar-may oylarida eksportning umumiy hajmida meva-sabzavot mahsulotlarining ulushi 46,0 % ni tashkil etdi.

Meva va sabzavotlarning asosiy eksport bozorlari Afg'oniston, Rossiya, Pokiston va Qozog'istonda joylashgan. Meva va sabzavotlarni eksport qilish bo'yicha eng katta hajm Afg'onistonga to'g'ri keladi (Jami meva va sabzavotlarning 37,2 %), Rossiya Federatsiyasi (29,4 %) va Pokiston (18,3 %).

Davlatlar	2019- yil			2020- yil		
	ming tonna	ming. AQSh dollari	ulushi*, % da	ming tonna	ming. AQSh dollari	ulushi*, % da
Afg'oniston	14 171,6	16 209,9	28,9	26 242,8	14 330,9	37,2



**MEVA -
SABZAVOT
MAHSULOT-
LARINING
EKSPORT
GEOGRAFIYASI
(yanvar-may)**

Davlatlar	2019- yil			2020- yil		
	ming tonna	ming. AQSh dollari	ulushi*, % da	ming tonna	ming. AQSh dollari	ulushi*, % da
Rossiya Federatsiyasi	13 459,6	6 021,5	10,7	26 220,2	11 330,7	29,4
Pokiston	12 900,4	16 275,6	29,0	5 416,6	7 027,9	18,3
Qozog`iston	30 951,6	12 489,0	22,3	16 046,7	3 184,3	8,3
Tojikiston	862,7	1 340,6	2,4	439,8	383,9	0,9
Ukraina	2 010,5	527,9	0,9	930,7	346,7	0,9
Belarus Respublikasi	1 153,3	337,4	0,6	1 136,0	300,4	0,8
Ozərbayjon	3,2	2,5	-	208,5	183,5	0,5
Iroq	524,5	257,9	0,5	239,0	181,3	0,5
XITOIY XALQ RESPUBLIKASI	1 913,0	1320,3	2,4	153,5	156,7	0,4
Boshqalar	2 570,5	1 263,7	2,3	669,3	1 070,7	2,8

*-qiymat ifodasidan



TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARINI EKSPORT QILISH

To'qimachilik eksportining o'sishini to'g'ridan-to'g'ri tayyor mahsulot ishlab chiqarish va paxta etishtirish evaziga qo'shimcha qiymat yaratish bo'yicha islohotlar natijasida ko'rish mumkin. 2020- yil yanvar-may oylari natijalariga ko'ra 31 420,8 ming AQSh dollari miqdorida to'qimachilik mahsulotlari eksport qilindi, bu umumiy eksportning 37,6 % ni tashkil etdi.

To'qimachilik eksporti tarkibida asosiy ulush paxta iplari (93,3 %), shuningdek tayyor trikotaj va kiyim-kechaklar (6,1 %) hisoblanadi.

Tovar nomi	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Paxtadan yigirilgan ip	6 790,6	29 197,2	29 327,1
Paxta mahsulotlari	224,7	2 357,2	15,9
Ipak va ipak mahsulotlari	915,6	1 301,6	174,1
Boshqa to'qimachilik mahsulotlari	133,9	150,3	1 903,6

DAVLATLAR
KESIMIDA
TO'QIMACHILIK
MAHSULOTLARI
EKSPORTI
DINAMIKASI
(yanvar-may,
ming. AQSh
dollari)

Respublikaning to'qimachilik sanoatini diversifikatsiya qilish va tayyor mahsulot eksportini rag'batlantirish bo'yicha olib borilayotgan amaliy ishlar natijasida mamlakatimizning ushbu sohadagi salohiyati tobora ortmoqda.

To'qimachilik mahsulotlarining eng katta ulushi XXR (25 100,4 ming AQSh dollari - 79,9 %), Pokiston (2574,7 ming AQSh dollari - 8,2 %) va Qirg'iz Respublikasi (1 793,7 ming) hissasiga to'g'ri keladi. AQSh dollari - 5,7 %).



TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORT QILISH GEOGRAFIYASI (2020- YIL YANVAR-MAY OYLARI)	Davlatlar	2018-y.	2019-y.	2020-y.
	Rossiya Federatsiyasi	2 351,9	4 016,4	790,8
	XXR	2 393,3	24 166,9	25 100,4
	Pokiston	59,5	2 549,2	2 574,7
	Qirg'iz Respublikasi	-	-	1 793,7
	Turkiya	2 824,1	912,8	861,5
	Hindiston	-	-	174,1
	Tojikiston	-	5,0	99,1
	Afg'oniston	133,9	29,2	26,5
	Eron	-	781,3	-
Vetnam	302,1	520,3	-	
Belarus Respublikasi	-	25,1	-	

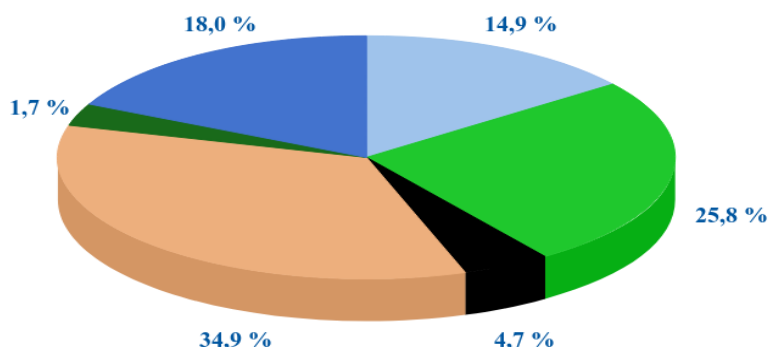
O`ZBEKISTON RESPUBLIKASINING IMPORTI (2020-yil yanvar-may)

2020- yil yanvar-may oylarida import hajmi 65264,8 ming. AQSh dollarini va 2019- yilning mos davriga nisbatan 40,3 % ni tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalari (34,9 %), asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan rangli va qora metallar (25,8 %) hamda shuningdek oziq-ovqat mahsulotlar (18,0 %) hisobiga to`g`ri keldi.



**IMPORT
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-may,
ulushi, % da)**



-  Oziq-ovqat mahsulotlari - 18,0%
-  Rangli va qora metallar - 25,8%
-  Kimyoviy mahsulotlar - 4,7%
-  Mashina va uskunalar - 34,9%
-  Energiya va neft mahsulotlari - 1,7%
-  Boshqa mahsulotlar - 14,9%

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2020- yilning yanvar-mayda import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 45 078,5 ming. AQSh dollariga kamaydi va 65 248,4 ming. AQSh dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 16,4 ming. AQSh dollariga yetdi.

**XSST BO`LIMI
BO`YICHA
IMPORT
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-may)**

XSST tarkibi	Ming. AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	65 264,8	24 463,5	40 801,3	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari	11 719,3	9 656,4	2 062,9	18,0	39,5	5,1
Kimyoviy mahsulotlar va plastmassalar	3 054,0	1 255,3	1 798,7	4,7	5,1	4,4
Rangli va qora metallar	16 819,7	5 643,4	11 176,3	25,8	23,1	27,4
Energiya va neft mahsulotlari	1 112,5	1 106,9	5,6	1,7	4,5	-
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	22 804,9	900,9	21 904,0	34,9	3,7	53,7
Xizmatlar	16,41	0,01	16,4	-	-	-
Boshqa tovarlar	9 738	5 900,6	3 837,4	14,9	24,1	9,4

Oziq-ovqat mahsulotlarining eng katta ulushi (39,5 %) MDH mamlakatlariga, boshqa xorijiy mamlakatlarda esa mashina va uskunalar (53,7 %) va rangli va qora metallarga (23,1 %) to'g'ri keladi.



	XSST tarkibi	2019- yil yanvar-mayiga nisbatan, % da		
		Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami		59,7	78,4	52,2
shu jumladan:				
Oziq-ovqat mahsulotlari		81,9	103,8	41,2
Kimyoviy mahsulotlar va plastmassalar		70,1	119,6	54,3
Rangli va qora metallar		5,6 m.	4,1 m.	6,9 m.
Energiya va neft mahsulotlari		4,1 m.	4,2 m.	60,2
Mashinalar va transport asbob-uskunalar		39	14,4	41,9
Xizmatlar		50,6	0,4	55,0
Boshqa tovarlar		33,7	45,6	24,0

**XSST BO`LIMI
BO`YICHA
IMPORT
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-may,
o`sishi, % da)**

Joriy davrda import qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko`rsatdiki, 2018- yilning mos davriga nisbatan rangli va qora metallar importining ulushi 2,8 % dan 25,8 % gacha va oziq-ovqat mahsulotlari 8,7 % dan 7,5 % ga o`tdi, asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan mashina va uskunalar importining ulushi esa 53,5 % dan 34,9 % ga kamaydi.

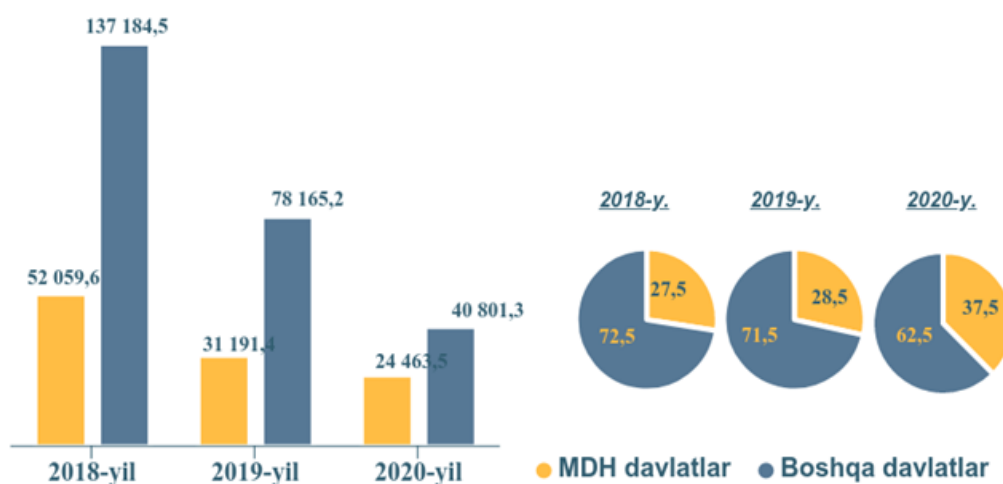


**IMPORT TARKIBI
DINAMIKASI
(2020- yil
yanvar-may,
ulushi, % da)**

XSST tarkibi	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari	26,7	13,1	18,0
Kimyoviy mahsulotlar va plastmassalar	8,2	4,0	4,7
Rangli va qora metallar	1,9	2,8	25,8
Energiya va neft mahsulotlari	0,3	0,2	1,7
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	55,2	53,5	34,9
Xizmatlar	0,1	-	-
Boshqa tovarlar	33,7	45,6	24,0

So'nggi uch yil ichida MDH mamlakatlaridan import hajmi oshdi, 2018- yilning shu davriga nisbatan ularning umumiy importdagi ulushi 27,5 % dan 37,5 % ga oshdi. Shuningdek, dinamika boshqa xorijiy mamlakatlardan import hajmi 37 363,9 ming AQSh dollariga kamayganligini va 2019- yilning shu davriga nisbatan ularning ulushi 62,5 % tashkil etganligini ko'rsatdi.

**XSTT BO`YICHA
IMPORT
QILINGAN
AYRIM TURDAGI
MAHSULOTLAR
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-may
2019- yil
yanvar-mayga
nisbatan)**



Hisobot davri yakunlariga ko`ra, import bo`yicha hamkor davlatlar orasida Xitoy Xalq Respublikasi umumiy import hajmida 43,0 % ulushi bilan Rossiya Federatsiyasini (16,3 %) ortda qoldirgan holda, birinchi o`rinni egalladi.



**TOVAR
VA XIZMATLAR
IMPORTIDAGI
YIGIRMATA
YIRIK HAMKOR
DAVLATLAR
O'N BESHTALIGI
(yanvar-may)**

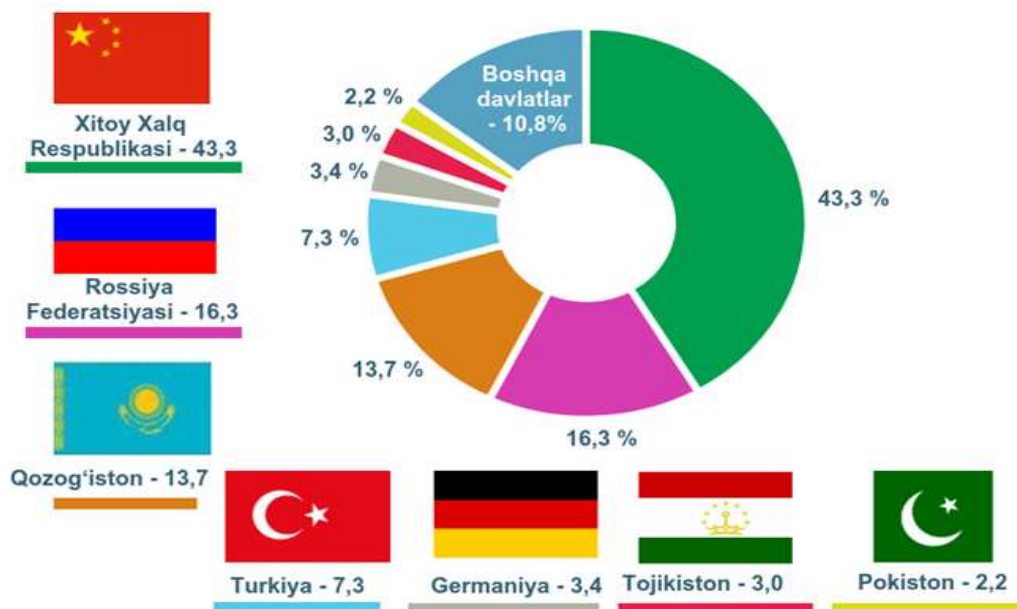
Davlatlar	Ming. AQSH dollari		O`shish sur`ati, % da		O`rni	
	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.
Xitoy Xalq Respublikasi	42 474,9	28 282,8	195,8	66,6	1	1
Rossiya Federatsiyasi	6 656,9	10 658,8	54,7	160,1	5	2
Koreya Respublikasi	10 358,5	841,8	60,8	8,1	2	9
Qozog`iston	8 591,2	8 955,2	35,7	104,2	3	3
Turkiya	7 253,7	4 773,3	43,5	65,8	4	4
Germaniya	904,3	2 213,8	7,4	2,4 m.	16	5
Litva	1 907,2	727,5	70,6	38,1	12	11
Turkmaniston	3 821,9	505,2	18,2 m.	13,2	8	14
Italiya	326,6	593,9	17,3	181,9	23	13
Hindiston	1 476,9	501,5	12,9	34,0	14	15
Ukraina	2 637,4	1 174,9	38,0	44,5	11	8
Belarus Respublikasi	3 954,5	680,9	8,6 m.	17,2	7	12
Eron	3 092,5	749,1	3,3 m.	24,2	10	10
Pokiston	3 473,8	1 440,8	21,7	41,5	9	7
Tojikiston	5 429,3	1 932,0	71,0	35,6	6	6

2019- yil bilan taqqoslaganda import bo`yicha eng yuqori oltilikda o`zgarish kuzatilmadi.



SURXONDARYO VILOYATI IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2020-yil yanvar-may, % da)

2020- yil yanvar-may oylari yakuni bo'yicha Surxondaryo viloyati tomonidan 38 davlat bilan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi.



Etti eng yirik sherik-davlatlar (Xitoy, Rossiya Federatsiyasi, Qozog'iston, Turkiya, Germaniya, Tojikiston va Pokiston) importning umumiy hajmida 89,3 % ulushga ega bo'lib, 58 256,7 ming AQSh dollarini tashkil qiladi.

TSAning yuqorida sanab o'tilgan davlatlar bilan hamkorligini O'zbekiston Respublikasi Prezidentining o'tgan yillardagi tashriflari natijasi sifatida ko'rish mumkin. 15 ta davlatda uch yil, xususan, tashriflar Hamkor davlatlar bilan imzolangan ikki tomonlama o'zaro manfaatli shartnomalar.

**Tashqi iqtisodiy faoliyat
va savdo statistikasi bo'limi**

Tel.:76-225-65-74